

Filmová a televizní fakulta AMU v Praze
Katedra režie FAMU
Posudek diplomové práce

Název práce: Vztah režijních a dramaturgických postupů v současném artovém filmu

Student: BcA. Tomáš Janáček

Obor: režie

Posudek oponenta

Autor posudku: Mgr. Petr Marek, katedra režie

HODNOCENÍ :

1. Rozsah práce

- Počet stran celkem (bez přílohy) : 40 reálných / cca 70 normostran
- Počet stran příloh : 6 (abstrakt, seznam literatury, prohlášení o původnosti, evidenční list, obsah)
- Počet titulů uvedených v seznamu literatury : 24 knižních, 10 internetových

2. Obsahová stránka

- Práce splňuje zadání : ano
- Vhodnost zvoleného cíle : ideální
- Výběr, použití a vyhodnocení odborné literatury : nadstandardní
- Obsahová konzistence : stoprocentní

3. Formální stránka práce

- Jazyková a stylistická úroveň : nadstandardní
- Zpracování (grafická úprava, členění práce, přílohy, poznámky) : ukázkové

4. Celkové hodnocení bakalářské práce

(slovní hodnocení celkové úrovně a přínosu práce)

- Pozitiva :

Tomáš Janáček si pro svou diplomovou práci stanovil, dle mého názoru, ukázkově příkladný úkol, jehož možný přínos se mi zdá pro studium filmové režie neoddiskutovatelný. Rozhodl se analyzovat nejznámější "filmové kuchařky", tedy knihy, pokoušející se pojmenovat univerzálně funkční pravidla pro tvorbu filmového scénáře, potažmo celého kinematografického díla, a ověřit jejich možnou platnost pro tvorbu narativně "nestandardních" filmů (míněno: filmů, neodpovídajících nějakému typizovanému kánonu, kupříkladu hollywoodského typu). Zároveň pojmenovat v tomto druhu filmů narativní či režijní (resp. stylové) prvky, jejichž koncepční užití je, podle autora práce, schopno klasické kanonizované postupy do jisté míry či plnohodnotně suplovat.

V první části text Janáček shrnuje fundamentální literaturu k tématu, a to jak z historického hlediska (začíná tedy Aristotelem), tak především z hlediska vývoje samotné ideje možného univerzálně platného vyprávěcího kánonu. Vlastně celá první polovina práce nás seznamuje s

různými přístupy a porovnává jejich vývoj, s připomenutím dobové podmíněnosti, ale především se snaží velmi srozumitelně vystopovat jejich společnou "červenou nit". Už z tohoto důvodu, aniž by práce zatím došla k jakémukoli závěru, mi přijde přínosné, aby takováto diplomka ležela v knihovně filmové školy, neboť vytváří přehledný manuál pro seznámení se základními (či populárními) tezemi literární přípravy filmového díla klasického typu. Dokážu si klidně představit brožurku "Výcuc z filmových kuchařech (od Aristotela po současnost)" jako povinnou literaturu pro první ročníky, vydanou Nakladatelstvím AMU. A pokud by se našla výtku, že v první polovině textu je "více citací než zdrávo", která mě samotného při čtení napadla, je možno ji vyvrátit jednoduše tím, že celý text práce přesahuje dvojnásobně předepsaný rozsah a namísto 40ti normostran jich má přes 70.

V další části se Janáček pokouší o ono slíbené ověření funkčnosti těchto kanonických tezí, případně o vystopování vyprávěcích figur, které by byly schopny je nahradit v rámci "netradiční" filmové stavby. Vybral si pro svůj úkol tři stylově rozdílné filmy: Post Tenebras Lux, Millenium Mambo a Western. Jejich analýza je precizní, věnuje se jak stavbě syžetu, tak režijní koncepci a celkově stylu, jakožto významotvorné složce filmového díla. U rozboru všech tří filmů čtenář, myslím, velmi jasně pochopí, jakými prostředky je "alternativní" vyprávění vedeno, a které nahrazují určitá zavedená schémata. Když píšu "jasně pochopí", mám na mysli i to, že celá práce je psána velmi přehledně, vytríbených jazykem, za který se nestydí teoretik a rozumí mu normální člověk.

- □ Negativa :

Co se týče negativ práce, mám (krom občasných legračních výpadků autorovy kontroly nad vlastním textem v podobě použití chybných tvarů slov) už jen jedinou pochybu. Přestože práce velmi pečlivě prozkoumává svůj předmět zámu, přesně argumentuje a je neustále "k věci" (odtud mé výše uvedené hodnocení "stoprocentní" obsahové konzistence), nemohu se zbavit pocitu, že v základní premise je zakopán jeden vtipný pes: ony "filmové kuchařky" pracují s předpokladem, že onen "univerzální model" je tu tak nějak "pro všechny" a nerozlišuje diváka náročného a diváka "plebejského". Janáčkem popisované subverzivní snímky, které funkčně používají jiný typ stavby, ovšem vlastně univerzalitu diváckého přijetí postrádají. A obávám se, zda to není vlastně kámen úrazu celého, jinak nadstandardně provedeného, výzkumu.

5. Otázka pro obhajobu :

Uvažoval jste u výběru zkoumaných filmových děl i o analýze filmů, které by splňovaly jak kritérium netradiční vyprávěcí struktury, tak zároveň masovější divácké úspěšnosti? A pokud ano, proč jste se rozhodl jejich analýzu nerealizovat?

6. Navrhovaná klasifikace : B

7. Doporučení či nedoporučení práce k obhajobě : Doporučuji.

Mgr. Petr Marek

Datum:

Jméno a podpis: